„הכנסת לא הסמיכה את הממשלה מעולם לפרוש משיחות יארינג!"

לחזור ליארינג!

יבול המושב

עם פתיחת המושב השנתי של הכנסת השביעית, פירסמה הנשיאות דו"ח על ה־מושב הראשון. על פיו מסתבר:

● במושב הראשון קיימה מליאת ה־כנסת 106 **ישיבות**, שארכו 392 שעות. סיעתנו נכחה בכולן. נתקבלו בהן 60 **חוקים**, שבדיון על כולן השתתפנו.

● הוגשו שלוש **הצעות אי־אמון** לממשלה — מהן שתיים על־ידי סיעתנו (פעם בעניין „מיהו יהודי", פעם בפרשת גולדמן).

● מבין 18 **הצעות־החוק הפר־טיות** שנדונו בזמן המושב, היו שלוש הצעות של סיעתנו. הן נגעו להקלות־מיסים לחיילים משתחררים (כדי להעניק להם את הזכויות הניתנות לעולים חדשים), ולחובת הנוכחות של חברי־הכנסת בישי־בות. כל שלושתן הוסרו מסדר־היום.

● מבין 130 **הצעות לסדר־היום** שנדונו במליאה, היו 14 (למעלה מ־10%) של סיעתנו. עמדנו במקום השלישי, אחרי המערך (21) וגח"ל (21).

● למרות שהחלטנו לגביל את עצמנו בהגשת **שאילתות**, כדי למנוע את הצפת הכנסת, נשארנו במקום השני, עם 208 שאילתות שנענו (לעומת 234 של המערך, 205 של גח"ל).

סיכום לא רע — לסיעה המהווה פחות מ־2% בכנסת.

המושב השני של הכנסת השביעית נ־פתח בקול דממה דקה. לדיון עמדו רק כמה חוקים כלכליים.

בנאומו הראשון גינה אורי אבנרי מחדל זה בחריפות: ותוך כדי כך הע־לה על סדר־היום את הבעייה הבוערת, שהממשלה וגח"ל גם יחד היו מעונ־יינים לגנזה:

אורי אבנרי: היום, בפתיחת מושב הכנסת, לא נערך דיון מדיני.

מדוע?

ראש הממשלה איננה. כל הכבוד, אבל ישנו סגן ראש הממשלה; הוא נושא נאו־מים על ענייני חוץ וביטחון בכל הזדמנות; הוא סוקר ענייני חוץ וביטחון בישיבות הממשלה, ועל כך מודיע הרדיו; הוא כיבד אותנו בנוכחותו היום כאן.

איני רואה שום סיבה מדוע סגן ראש הממשלה לא יכול היה לפתוח ולקיים את הדיון המדיני הדרוש ברגע זה.

אומרים: ראש הממשלה ושר־החוץ עסו־קים בניהול המדיניות בחוץ־לארץ.

איזו מדיניות?

לפני כמה שבועות החליטה הכנסת את־רי דיון נרגש, לקבל את יוזמת רוג'רס ו־ללכת לשיחות יארינג. מעולם לא הסמיכה הכנסת את הממשלה לפרוש מהשיחות.

היום מנהלת הממשלה בחוץ־לארץ מדיניות שעליה אין לה הסמכה ממעם הכנסת. אין לה זמן לבוא ולבקש אישור למדיניות זו, מפני שהיא עסוקה בניהול מדיניות זו, בניגוד להחלטת ה־כנסת.

קריאה: אין לך מה לומר על הזוית הטילים?

אורי אבנרי: אילו היה פה דיון מדי־ני, היה לי הרבה מה לומר על כך.

היום ה־2 בנובמבר, הוא תאריך המעלה זכרונות מן העברי, אך יותר מכל הוא מעלה תרדות לגבי העתיד. נותרו עוד שלו־שה ימים למועד שנקבע לקץ הפסקת־האש — והכנסת אינה דנה בכך.

האומה אינה רוצה בחידוש הקרבות. אני מקווה שהפסקת־האש תוארך בכמה שבועות, וזה יהיה הישג — כי כל יום של הפסקת־אש מציל חיי־אדם. אולם ברור שלא תהיה הארכה ממושכת של הפסקת־האש בלי שיחות־שלום.

למען החיים ולמען השלום, אנו תובעים מממשלת ישראל לקיים את החלטות הכנסת, ולחזור ל־שיחות יארינג!

* * *

באותו יום דיבר שלום כהן נגד הצ־עת־חוק ממשלתית, שבאה לשחרר את הסוכנות היהודית מחובות מסויימות לגבי הנפקת ניירות־ערך:

שלום כהן: מה טיבה של הסוכנות? מה טיבו של הגוף הזה, היונק מיליונים גם בישראל וגם בחוץ־לארץ?

זהו גוף הבנוי על פיקציה, ה־פיקציה שהוא מייצג את העם ה־יהודי, שהוא נתון למרותו של הציבור הזה.

בחירות לקונגרס הציוני? מתי נערכו בחירות כאלה? הרי הצירים ממונים, על פי מפתח מוסכם מראש בין המפלגות ויתר מקבלי־ההנאות. ואם הצירים אינם נבחרים או אינם נתונים אפילו למרות הציבור — קל וחומר הפקידים והמנגנון השכיר, השולטים בסוכנות היהודית. הם שולטים על מיליונים, בלי ביקורת ציבו־רית אמיתית.

הסוכנות היהודית היא גוף ה־משמש להעברת כספים למפלגות בישראל. כסף הנתרם על־ידי יהו־דים תמימים בחוץ־לארץ, מוצא את דרכו באמצעות הסוכנות ה־

★ „אתם רוצים להציג את המורים כסחטנים!"

המורים צודקים!

להלן נאומו של ח"כ שלום כהן, להנמקת הצעת סיעתנו לסדר־היום על שביתת המורים. ברוב מכריע החליטה הכנסת לקיים עליה דיון במליאה.

שלום כהן: לפני חמישה חדשים בדיוק הכירו יושב־ראש הכנסת וסגניו בדחיפות של הצעת סיעתנו לסדר היום, בעניין השביתה הצפויה של המורים העל־יסודיים.

בדרך כלל אין זה נאה לקום ולומר: הזהרנו אתכם, אמרנו לכם. אולם זהו מיקרה שהאחריות הציבורית מחייבת ראייה מראש.

אין מנוס היום מן הקביעה שאפשר היה למנוע את השביתה, אילו היתה הממשלה נוקטת אז גישה לגופו של עניין, ולא מסתבכת במישחקי־סרק.

ארשה לעצמי לצטט חלק מדברי פרוטוקול הכנסת מיום 3 ביוני השנה. אמרתי: „נכון, אין המורים העל־יסודיים מתכוננים

מייק כ„ידיעות אחרונות"

לשבות היום, כי אין טעם לשביתה בימים האחרונים של שנת הלימודים. אבל אני מוהיר את הכנסת: אם לא יימצא הסדר לבעיות שאני עומד לפרטן בהמשך דברי — כי אז תפרוץ, ולא כל ספק, שביתה ממושכת בתחילת שנת הלימודים.

מה היתה תשובת כבוד שר החינוך והתרבות? אני מעריץ את מורשת הפלמ"ח ואת הסיגנון האומר: „סמוך עלי יהיה בסדר!" גישה זו התבטאה בדברי כבוד השר באותו דיון. הוא התפלא על עצם נכונותו של כבוד היושב־ראש להכיר בדחיפות הנושא, מאחר וממילא השביתה עומדת לפרוץ — אם תפרוץ — באיזה שהוא מועד בעתיד. כלומר, לאחר החופשה הגדולה של הלימודים.

הוא הודיע כי ממילא עוסקים השרים הכלכליים בשורה של הסכמים עם אירגוני־עובדים, ביניהם אירגוני המורים העל־יסודיים, ואמר: „יש לאפשר להם — לשרים — להתקדם בעבודתם, ולא להכביד עליה."

הבגידה שב גח"ל

אדוני היושב־ראש, איפשרנו להם לעשות את מלאכתם, לא הכבדנו עליה, ומה התוצאה? הנושא הוסר אמנם אז מסדר־יומה של הכנסת — אבל לא מסדר־יומה של המדינה.

וכאן תורשה לי הערה לחבר־הכנסת כץ (גח"ל). לחבר־הכנסת כץ זכויות רבות בייסוד הארגון של המורים העל־תיכוניים, ובהנהגת מאבקו במשך שנים רבות.

אולם כאשר העליתי אותה הצעה לסדר היום, שהכנסת תיקח לתשומת לבה את הסכנה של שבי־תת מורים בחוץ־לארץ, לא הוא הרים ידו

כץ בין אלה שהצביעו או צידדו בדיון כזה בכנסת, וסיעתו כולה הצביעה בעד הסרת הנושא מסדר היום של הכנסת.

הנושא הוסר אז מסדר־יומה של הכנסת, אבל לא מסדר־היום של המדינה. הבעייה לא נפתרה, ולא יכולה היתה להיפתר, לאור הגי־שה השיגרתית שנקטה הממשלה. תחת סיסמת הסרק של צורכי המדינה הבוערים ושל סולם העדיפויות, נדחתה בעייתם החמורה של המורים כמעט לסוף התור.

כאן פירט הנואם את מצבם הכלכלי של המורים, בהשוואה לאקדמאים אחרים, והסביר את מניעי שביתתם.

מהפכה חינוכית במצריים

שלום כהן: ...אמרנו שהחינוך של היום הוא ה־עם של מחר. עם כל המיגרעות של החינוך הישר־לי, אנו עדיין קוצרים היום את פירות עליונותו על החינוך של הארצות הסובבות אותנו.

ראש ממשלת מצריים הודיע השבוע — בהודעה שיש לה גם משמעות פוליטית־מדינית חשובה — כי הנחשלות בחינוך של בני ארצו היא אוייב מסוכן יותר מן האוייב הישראלי. הוא מדבר על שינוי מן השורש של שיטת החינוך. הוא כבר הזמין מומחים סובייטיים לביצוע המהפיכה הזאת.

לנו אין צורך במומחים סובייטיים או אחרים מבחוץ. יש לנו הגאון הישראלי, החומר האנושי המסוגל להצעיד את החינוך ה־ישראלי משיגרת הדור הקודם ולהעניק לו את התנופה שתוכל ל־אתגרי הדור הבא, דור החייב לא רק לבצר את קיומה והישגיה של המדינה, אלא לכבוש את השלום ולהעמיד את היידע והמדע לרשות אזרחיה והמרחב שבו אנו חיים.

אנו חייבים לשחרר את מורי הדור מן הדאגות הטורדניות המכבידות על התמסרותם לעבודת ה־חוראה. זה צו היום — למען המחר.

אל ותשמיצו את המורים

עלי להתייחס במשפט אחד לדבריו של חבר־הכנסת אביזוהר. כ־דרכו, כדרך הגיונו המדיני והסוציאלי, הוא שולל שביתות כמעט באופן כוללני. אבל, כאן הוא עשה דבר חמור. הוא קם נגד ה־מורים התיכוניים ופוסל את מעשיהם, באשר — ואני מצטט את דבריו — הם „שולפים את אקדח השביתה בשעה זו של סוף שביתת נשק."

זה דיבור מסוכן מאוד, חבר־הכנסת אביזוהר. אתם רוצים להציג את המורים כסחטנים.

מאיר אביזוהר: אני עצמי מורה.

שלום כהן: יתועים מיקרים רבים של שינאה עצ־מית או שינאה למיקצוע.

קריאה: שינאה עצמית, זה בעיקר אצלכם!

שלום כהן: אני מבקש: היזהרו בלשונכם ובטיפולכם. השבי־תה הזאת הרי תסתיים. המורים ישובו לעצב את דמות דור המחר.

אם תשחירו את פניהם, אם תסתערו עליהם, כשם שהסתערתם על פועלי אשדוד, במי הדבר יתנקם?

בנו, בבנים שלנו כולנו, בעתיד שלנו. מורים השובתים היום הם שייעצבו, במידה רבה, את העתיד הזה.

לכן, קריאתנו היא: יש להעניק לתביעותיהם ה־צודקות של המורים. תביעות אלה היו צודקות אז והיום, והיום הן בוערות יותר. יש להיענות לתבי־עותיהם על־מנת שיסיימו את השביתה וישובו מחר אל ולדנו.